



Giv rust og meldug et pust i foråret

I alm. rajgræs, engrapgræs og strandsvingel optræder flere tabsgivende svampe, som der kan være god økonomi i at bekæmpe.



Af special-konsulent Barthold Feidenhans'1 Videncentret for Landbrug baf@lf.dk

Den milde vinter og det tidlige forår har bevirket, at der allerede i slutningen af marts blev indberettet fund af kronrust i alm. rajgræs.

De senere års forsøg med bekæmpelse af svampesydomme i frøgræs har vist, at der kan være god økonomi i at bekæmpe angreb af sygdomme i markfrø.

Gå efter rust i alm. rajgræs
I alm. rajgræs skal bekæmpelsen af sygdomme være rettet mod kronrust og sortrust. I fugtige år kan der ligeledes være god økonomi i at bekæmpe bladpletsygdomme.

Kronrustsvampen trives bedst under varme og fugtige vejrforhold. Optimum for sporespiring er en temperatur på 20 til 25 grader kombineret med bladfugt. Afhængig af vinterens klima kan angrebne planter findes fra april måned. De tidlige angreb har mindre betydning for udbyttet, men fra begyndende strækning-vækst er det nødvendigt jævnlige at gennemgå markerne for angreb.

Selvom de tidlige angreb af kronrust ikke tillægges stor betydning for udbyttet af frø, kan de med fordel bekæmpes, fordi en tidlig indsats med en lav dosering af et egnet middel gør det lettere at bekæmpe angreb senere i sæsonen. En god strategi mod kronrust er at anvende 0,3 til 0,4 liter pr. hektar

Strandsvingel

Fra stadie 32:

- ☒ Meldug: Mere end en procent frem til skridning.
- ☒ 0,4 liter Folicur/Orius.
- ☒ Rust og bladplet ingen skadestærskel. Anvend eventuelt skadestærskel fra alm. rajgræs.
- ☒ Anvend 0,3 til 0,4 liter Bell plus 0,1 liter Comet.
- ☒ Halm fra afgrøder behandlet med Folicur, Bell og Comet må ikke opfodres.

Alm. rajgræs

Fra stadie 31:

- ☒ Meldug: 0,1 pct. dækning indtil skridning.
- ☒ Kronrust: 0,1 pct. dækning indtil stadie 69.
- ☒ Sortrust: Konstatet forekomst indtil tre uger før høst.
- ☒ Begydbede strækning: 0,3 til 0,4 liter Folicur/Orius.
- ☒ Nye angreb: 0,3 til 0,4 liter Bell plus 0,1 liter Comet.
- ☒ Sortrust: 0,4 liter Bell plus 0,1 liter Comet indtil tre uger før høst.
- ☒ Halm fra afgrøder behandlet med Folicur, Bell og Comet må ikke opfodres.

Engrapgræs

- ☒ Rust skadestærskel forår: 0,1 procent dækning.
- ☒ 0,4 liter Folicur/Orius frem til fuld gennemskridning.
- ☒ Meldug skadestærskel forår: 0,5 procent dækning iplænetyperne og 1,0 procent dækning i fodertyperne frem til skridning
- ☒ 0,4 liter Folicur/Orius
- ☒ Halm fra afgrøder behandlet med Folicur må ikke opfodres.



Bladplet i alm. rajgræs. Foto: Ghita C. Nielsen, Vfl

af Folicur/Orius. Denne tidlige behandling kan så følges op med en behandling, hvor Bell indgår. Der kan eventuelt til sættes Comet.

Sortrust er en alvorlige svampesydom i alm. raj-

græs. En halvering af udbyttet er dokumenteret i udlandet. Sygdommen kræver mere varme end kronrust for at spredes. Det er sandsynligvis årsagen til, at den først optræder sent i vækstsæsonen i Danmark.

Sommersporene fremtræder nærmest brune og optræder hovedsagelig på stængler og bladskeuder. Angreb kan være særdeles vanskelige at konstatere i marken, fordi de begynder i ganske små områder som



Meldug optræder hyppigt i strandsvingel.

→ 'reder', hvorfra angrebet under de rette klimabetingelser kan sprede sig eksplosivt.

I år med varmt og fugtigt vejr i juni og starten af juli måned er det meget vigtigt jævnligt at gennemgå markerne og undersøge dem for eventuelle angreb af sortrust. Specielt langs læhegn bør marken gennemgås omhyggeligt. Vi har i Danmark desværre ikke data, der klarlægger økonomien i de meget sene behandlinger, men

Følg med i registreringsnettet for svampesygdomme i frøgræs i foråret - og hold marksprøjten klar.

fra udlandet ved vi, at behandlinger anbefales helt frem til tre uger før høst.

Meldug og rust i engrapgræs

Engrapgræs kan angribes af meldug, gulrust og engrapgræsrust. Angreb af meldug tillægges ikke så stor betydning i engrapgræs. Skadestærsklen vurderes at være 0,5 procent dækning i plænetyperne og 1,0 procent dækning i fodertyperne frem til skridning.

Angreb af rust kan være alvorlige og medføre betydelige udbyttetab. Der er en del sorts-

forskelle i modtageligheden.

I førsteårs markerne bør bekæmpelsen af rust starte i efteråret, hvis der konstateres kraftige angreb, og der er tale om et svækket udlæg.

Der findes ingen sikre skadestærskler for rust i engrapgræs om foråret, men bekæmpelse anbefales ved 0,1 procent dækning. Der behandles frem til fuld gennemskridning.

Især meldug i strandsvingel

Strandsvingel angribes af en lang række sygdomme.

Meldug optræder hyppigt.

Forsøgene gennem årene har vist meget varierende økonomiske merudbytter for en bekæmpelse af svampesygdomme i strandsvingel. Det er dog kendetegnende for forsøgene, at de tidlige behandlinger i begyndende strækningsvækst med rene meldugmidler som for eksempel Flexity sjældent har været rentable. Bekæmpelse før begyndende strækning er ikke rentabel. I de senere år forsøg er der afprøvet strategier med senere behandlinger, der ikke er målrettet meldug. Disse forsøg har vist pæne merudbytter for sene behandlinger med mere bredspektrede midler. Specielt har de forsøgsled, hvor Bell indgik i de sene behandlinger, vist lovende resultater. Samtidig er der i de forsøg, hvor der blev opnået pæne merudbytter, ofte konstateret angreb af bladpletsvampe.

Rustsvampe angriber ligeledes strandsvingel, men deres betydning for udbyttet er ikke særlig godt belyst under danske forhold. Hvis vækstsæsonen 2014 bliver fugtig og lun og indebærer en stor risiko for angreb af bladpletsvampe og rust, bør en sen behandling med et bredtvirkende middel indgå i de strategiske overvejelser.



Følg registreringsnet for sygdomme i frøgræs

- ☒ Angreb af sygdomme kan medføre betydelige udbyttetab i frøgræs. Derfor bør markerne gennemgås ugentlig fra begyndende strækning til tre uger før høst.
- ☒ I 2014 er der i et samarbejde mellem Videncentret for Landbrug og frøbranchen etableret et registreringsnet, hvor der ugentligt indberettes fund af sygdomme i alm. rajgræs, strandsvingel og engrapgræs.
- ☒ Fundene kommenteres ugentligt af landskonsulent Ghita Cordsen Nielsen, VFL, og findes på www.landbrugsinfo.dk